

İnsan Hakları Eylem Planı Gereği
Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı Ortaklığı ile başlatılan,
“ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE TOPLUMSAL UYUMUN GÜÇLENDİRİLMESİ
MODELİ OLARAK YEMİNLİ SOSYAL ARABULUCULUK
UYGULAMA SEFERBERLİĞİ 2027- 2034”
ULUSLARARASI SERTİFİKA PROGRAMLARI

Türkiye’de ilk defa
Yerel Dinamiklerin gücü ile

- Okullarda
- Aile ekseninde
- Üniversitelerde
- Yerel yönetimlerde
- Mahalle ve sitelerde
- Bütün kamusal alanlarda
- İş hayatında ve işyerlerinde

“YEMİNLİ SOSYAL ARABULUCULUK”
“İNSAN HAKLARI VE ŞİDDET ÖNLEME DANIŞMANLIĞI”

ON İKİNCİ KALKINMA PLANI-MADDE: 918. 5.

“Soruşturma ve kovuşturma öncesi alternatif çözüm yolları geliştirilecektir.”

“BİZ-BİZE ADALET”

PROJE YÜRÜTME ÜST KURULU

Mehmet ERSOY (Vali)

HEGEM Mütevelli Heyeti Başkanı

Hüseyin AKSOY (Vali)

Proje İstişare Kurulu Başkanı

Erdoğan YILMAZ (Eskişehir Valisi)

Proje Yürütme Üst Kurulu Üyesi

Yıldız Konal SÜSLÜ (Milletvekili)

TBMM Temsilcisi, Yasama Danışmanı

Osman KAYMAK (Vali, Başmüfettiş)

Proje Resmi Kurumlar Genel Koordinatörü

Umut İlhan DURMUŞOĞLU (Bürokrat)

Proje Uluslararası Genel Koordinatörü

Ali YELDAN (İzmir Cumhuriyet Başsavcısı)

Proje Yüksek İstişare Kurulu Üyesi

Fethi Fahri KAYA (MEB Teftiş Krl Bşk)

Proje Yüksek İstişare Kurulu Üyesi

Suna ÜSTÜNER (İçişleri Bakanlığı)

Proje Yüksek İstişare Kurulu Üyesi

Nuran KOYUNCU (Prof. Dr. DEKAN)

Proje Yüksek İstişare Kurulu Üyesi

Yahya Mustafa KESKİN (Prof. Dr.)

HEGEM Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi

Hasan Hüseyin TAYLAN (Prof. Dr.)

İstişare Kurulu Başkan Yardımcısı

Nurten SARGIN (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Mehmet TEYFUR (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Sevda MUTLU (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Sezai ÖZÇELİK (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Ömer BİLEN (Doç. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Oğuzhan ARSLAN (Başmüfettiş)

Proje Yürütme Üst Kurulu Üyesi

Mehmet Ali DİM (Medya Danışmanı)

Proje Yürütme/İstişare Kurulu Üyesi

Dursun YASSIKAYA (Av. Arb)

Proje Hukuk Genel Danışmanı

Meltem TEMURER (Av. Arb)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Berrak BARAN (Avukat)

HEGEM Yönetim Kurulu

PROJE ÖZETİ

Bu proje, İnsan Hakları Eylem Planı ve Cumhurbaşkanlığı 2021/9 Genelgesi gereği Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı ile başlatılmış; 2021-2026 yıllarında pilot çalışmalar sürecinde “büyük oranda kamu çalışanlarından oluşan 15 bin katılımcı”, koordinatör üniversiteler üzerinden, “Yeminli Sosyal Arabuluculuk” ve “Yeminli Şiddet Önleme Danışmanlığı” sertifika programlarını başarı ile tamamlamıştır.

Şiddetle mücadele yetmez; şiddeti daha ortaya çıkmadan aile, okul ve diğer sosyal alanlarda önlemeyi sağlayacak sosyal politikaların hayata geçirilmesine ihtiyaç vardır. Bunun ilk adımı şiddeti sosyolojik bir olgu olarak doğru anlamak ve tanımlamaktır. Bu anlama ve tanımlama çok disiplinli, çok sektörlü; evrensel, felsefi, ahlaki, kültürel, eğitsel, hukuksal, psikolojik, siyasal ve gündelik yaşam boyutunu kapsayıcı olmalıdır.

HEGEM Vakfı, şiddet çalışmaları ekseninde 44 yıllık bilgi birikimini kullanarak, ülkemiz sosyolojisine uygun, “İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk” temalı bir materyal havuzu oluşturdu. Vakıf, ana temalar bağlamında 2018’den bu yana 33 üniversite rektörlüğü, Adalet Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere Valilik, Başsavcılık makamları ile ve STK’larla 10’ar yıllık iş birliği protokolleri imzaladı.

Bu proje kapsamında,

- “Yeminli İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanlığı”,
- “Yeminli Sosyal Arabuluculuk” alanlarında sertifika programları geliştirildi.

Geliştirilen sertifika programlarından yetişen saha aktörlerinin;

- Aile,
- Okul,
- Resmi/Özel İşyerleri,
- Mahalle, site vb. sosyal hayat alanlarında faaliyet göstermeleri öngörülmektedir.

Dicle Üniversitesi Rektörlüğü 2023-2024 öğretim döneminde, “Sosyal Arabuluculuk” modelini kampüs genelinde uygulamış; bir yıllık uygulama sonunda idari soruşturmalarda %90 azalma sağlanmıştır. Dicle Üniversitesi bu uygulama ile, YÖK Akredite Kurulu denetimi sonrası pozitif akredite puanı alan ilk üniversite olmuştur.

2021-2026 pilot çalışmalar döneminde, Ankara ve Aydın illerinde olmak üzere “Sosyal Arabuluculuk Yemin Töreni”, Manisa’da “Yeminli Sosyal Arabuluculuk Faaliyetleri Bölge Toplantısı”, Ankara ve Eskişehir illerinde ayrı tarihlerde olmak üzere, bütün Bakanlıklardan yetkililerinin, Valilerin, Rektörlerin, Akademisyenlerin, STK temsilcilerinin katılımıyla “Yeminli Sosyal Arabuluculuk Uygulama Yöntemleri” çalıştayları düzenlenmiştir.

Proje Yürütme Kurulu 4 Şubat 2026 günü Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz Bey ile proje süreciyle ilgili makamlarında görüşmüş; projenin pilot çalışmalar dönemi bilgilerini paylaşmıştır.

Proje pilot çalışmalar dönemi sonunda “71 Yeminli Sosyal Arabuluculuk Merkezi” kurulmuş olması uygulama sürecine geçmek için en büyük kazanım olmuştur.

Bu proje ile, 21. Yüzyılın en önemli sosyal politikasının temelleri atılmıştır.

GİRİŞ

“Bireylerin, İNSAN OLMAK nedeniyle sahip olduğu hakları ve başkalarının haklarına zarar vermeme sorumlulukları vardır.” ilkesi, hukuk devletinin temelini oluşturur. İnsan haklarının ihlali denince de öncelikle şiddet olgusu akla gelir. Şiddet önleme mücadelesi aynı zamanda insan haklarını koruma ve geliştirme mücadelesidir.

Kötülük şiddeti, şiddet suçu doğurur. Bir toplumda suç artış oranı nüfus artış oranından ne kadar fazla ise, o toplum o derecede **sosyal risk durumu** ile karşı karşıya demektir. Sosyal hayat için **en büyük risk** ise, şiddetin kültüre/davranışa dönüşmesidir. Şiddet korkusunun varlığı haksızlık, şiddetin önlenme görevinin zamanında yerine getirilmemesi ise en büyük adaletsizliktir.

Şiddetle mücadelenin en etkili yolu, şiddetin daha ortaya çıkmadan aile, okul ve diğer sosyal yaşam alanlarında önlenmesidir. Şiddetin doğurduğu zarar, şiddeti önlemenin maliyetinden onlarca kat daha fazladır. Bu bağlamda, sosyal politika üretenlerin/uygulayıcılarının **şiddet olgusu** ve **şiddeti önleme modelleri** hakkında doğru bilgi sahibi olmaları önemlidir.

ŞİDDET, ancak sahada yeterli sayıda ve nitelikte **“şiddet önleme aktörleri”** varsa azaltılabilir. **Şiddet kavramını, insan hakları, demokrasi kültürü ve adalet kavramları ekseninde** yorumlamak ve anlamak zorundayız. Bu bağlamda şiddeti önlemenin en önemli yollarından birisinin, **sosyal arabuluculuk** olduğu artık evrensel bir gerçekliktir. Bu gerçeklikten hareketle Vakfımız koordinesinde yürütülen çalışmalarla özellikle **Üniversiteler** boyutunda bugüne kadar **sosyal arabuluculuk** konulu **11 Yönerge 7 Yönetmelik** çıkartıldı.

12. KALKINMA PLANINDA YER ALAN BU PROJENİN DAYANAĞI BAZI MADDELER

MADDE: 723.1. “Aile içi şiddeti ortaya çıkaran bütün temel unsurlar belirlenerek önleyici mekanizmaları artırmaya yönelik kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ile STK’ların iş birliğiyle bütüncül çalışmalar yürütülecektir.”

MADDE: 738.2. “Erken çocukluk döneminden başlamak üzere çocuklara ve ebeveynlerine ihmal, istismar ve şiddet konularında farkındalık eğitimleri verilecektir.”

MADDE: 738.3. de, “Çocuklarla çalışan profesyonellerin ihmal, istismar ve şiddeti tespit etme gerekli yönlendirmeyi yapma kapasitelerini artırıcı programlar düzenlenecektir.”

MADDE: 918. “Yargının iş yükünün hafifletilmesinde, uyuşmazlıkların kısa sürede çözülmesini sağlayacak alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri geliştirilecektir.”

Madde: 918. 4. “İhtiyari arabuluculuk uygulamasının etkinliği artırılacaktır.”

Madde: 918. 5. “Soruşturma-kovuşturma öncesi alternatif çözüm yolları geliştirilecektir.”

CUMHURBAŞKANLIĞI 2023/16 Genelgesi’nde,

MADDE: 4. “Şiddetle mücadelede aktifi rol alan kurumlar başta olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşları tarafından kamu personelinin şiddetle mücadeleye ilişkin bilgi ve farkındalığının artırılmasına yönelik çalışmaların yürütülmesine devam edilecektir.”

MADDE: 5. “Şiddetle topyekûn mücadele etmeye yönelik toplumsal farkındalık ve duyarlılığı artırmak üzere eğitim çalışmaları yapılmaya devam edilecektir.”

MADDE: 10. “Yerel düzeyde şiddetle mücadelede koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması için Mülki Amirler tarafından gerekli tedbirler alınacaktır.” ifadelerine yer verilmiştir.

Özellikle 20. yüzyılda bütün dünyada kadınların ve çocukların şiddetten korunmalarına yönelik yeni yasal ve sosyal önlemler alınmaya başlanmıştır. Ancak ABD, 1980’li yıllarda kadınları şiddete karşı koruma maksatlı kanunlar çıkarıldı ise de ilk uygulamalarda fazla başarı elde edilemedi. Kadınları koruma amaçlı yasal süreçlerin işleyişinde ilgili güvenlik ve adalet görevlilerinin şiddet ve mağduriyet konularında yeterli bilgilerle donatılmamış olmaları birçok uygulama sorunlarına yol açtı. Kadına yönelik şiddet olayı yaşanan ve kadının polisi aradığı çok sayıdaki olayda, güvenlik güçleri zamanında olay yerine ulaşsa bile, ya çifte gözaltı ile geri dönüldü ya da olayların beşte birinden fazlasında, göz altına alınıp götürülenler kadınlar oldu. Bu durumla ilgili yapılan araştırmalarla tespit edildi ki, polis olay evine vardığında sakin bir adam ve (gelen polisten cesaret bulan) **adama karşı saldırı halinde bir kadınla** karşılaşıyordu ve kadını gözaltına alıyordu.

ABD’nde bu durum *karşısında birincil saldırgan yasaları* yürürlüğe kondu; güvenlik güçleri ve bütün görevli adli personelin şiddeti anlama-önleme eğitimlerinden geçirilmelerine karar verildi. Günümüzde, kişinin eşine fiziksel saldırıda bulunması yasalara aykırıdır. Ne yazık ki eşine saldıranların ne gibi müeyyide ile karşılaşacağı kentten kente, ilçeden ilçeye, hatta karakoldan karakola bile değişebilir. Dolayısıyla, kendini hukuk sistemi ile korumaya çalışan kadın, işleyişin tutarlılığına güvenmeyebilir. Yurttaşların hakları konusunda, kamu kuruluşlarının kendilerine neler sunabileceği konusunda etkin bilgilendirme yapılarına ihtiyaç var. Kadın ve çocuklarla ilgili pozitif ayrımcılık yasalarını özellikle kadınlar lehine uygulayacak tüm kamu görevlilerinin, insan hakları ve şiddeti önleme konusunda sistematik eğitimlerine ihtiyaç vardır.

1. SOSYAL ARABULUCULUK

Ne kadar karmaşık olursa olsun, arabuluculukla başarı elde edilmesi mümkün olmayan hiçbir dava yoktur. (THARPE)

Arabuluculuk, sosyal bir olgudur ve de insanlık tarihi kadar eski bir uygulamadır. Ancak, modern anlamda arabuluculuk, 1950’li yıllarda ABD’de, 1980’li yıllarda Kanada ve 2000’li yıllarda, AB ülkelerinde Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolu, yani bir arabuluculuk modeli olarak sosyal hayatta sistematik ve programlı olarak yer almaya başladı.

Bu ihtiyaç artık ülkemizde fazlasıyla hissedilmeye başlanmıştır. Hedeflenen, hayatın doğal akışı içerisinde ve gündelik yaşam sosyolojisi ekseninde üniversitelerde, örgün ya da yaygın eğitim kuruluşlarında, işyerlerinde, sosyal topluluklarda, aile ekseninde olmak üzere, kişi-kişi, kişi-grup ve grup-grup arasında ortaya çıkacak anlaşmazlıkların, o yerin özgün yapısı ya da ilgili kurum/kuruluşun mevzuatı bağlamında sosyal arabuluculardan ya da aile arabulucularından yararlanarak çözüm modelleri geliştirmektir. Bu bağlamda ortaya konacak modelin ya da modellerin, kurumların kendi iç mevzuatına ve ihtiyaçlarına göre şekil alması esas olacaktır.

Uyuşmazlıkların dava konusu olmadan dostane yollarla hallini, Batı dünyası "Alternatif Uyuşmazlık Çözümü" olarak adlandırmakta, özellikle son 30 yıldır Kanada ve Avrupa Birliği Ülkeleri bu bağlamdaki uygulamaları tüm kurumlarında yaygınlaştırmaya çalışmaktadır. Avrupa Birliği ilgili komisyon ve komitelerinde alınan kararlarda, kişiler arası uyuşmazlıkların üçüncü bir kişinin dostane müdahalesiyle çözülmesini öngören çabaların, kişiler için "en elverişli sonuçları doğuracağı" vurgusu yapılmaktadır. Özellikle ihtilafli tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebildikleri “özel haklar alanındaki uyuşmazlıkların” müzakere ile veya bir arabulucu hakemliğinde ele alınarak çözümü en faydalı yoldur.

Dostane uyuşmazlık çözüm yolları, kamusal bir merci (bir mahkeme) olmaksızın, anlaşmazlık yaşayan kişilerin gönüllü olarak hakemliğini/arabuluculuğunu kabul ettikleri tarafsız/yetkili kişi ya da kişilerce uzlaştırılmasından ibarettir.

"Adaletin Etkinliği Hakkında Uzmanlar Komitesi" tarafından kabul edilen raporda ifade edilen 'arabuluculuk' terimi, bir uyuşmazlığın dostane yollarla çözümü için çalışan üçüncü kişinin, her türlü (uzlaştırma da dahil olmak üzere) ve uyuşmazlığın her aşamasındaki (yargı sürecinin içinde veya dışında) faaliyetini kapsayacak şekilde kullanılmıştır. Böylece arabuluculuk, tarafları bağlayıcı bir karar verilmesiyle sonuçlanan resmî nitelikli dava yolu, tahkim ve her türlü dostane anlaşma biçiminden ayrılmaktadır. Bu "işlevsel" tanımla, üye ülkelerin iç hukuklarında bulunan terminolojik farklılıklar giderilmiştir."

"Birleşik Devletler’de, yetişen genç kuşakların gelecekte daha barışçıl bir toplum oluşturması için, ilkökul ve ortaokul aşamasındaki öğrencilere de arabuluculuk hüneryleri ve diğery alternatif uyuşmazlık çözümü usulleri eğitimi verilmektedir."

"**Arabuluculuk** sadece, bir uyuşmazlığın mahkeme önüne taşınmadan önce başvuru olan bir usul değildir. Arabuluculuk süreci sonunda bir uzlaşmaya, tarafsız bir üçüncü kişinin katılımı olsun veya olmasın, tarafların doğrudan katılımı ile müzakere vasıtasıyla da ulaşılabilir. Müzakere en temel uyuşmazlık çözüm yolu olup, tarafların uyuşmazlık çözüm süreci/şekli üzerinde tam bir kontrole sahipliğini sağlar."

Fransa, Kent Sorunları Bakanı BARTOLONE'nin

Sosyal Arabuluculuk Sempozyumu (Paris 2000) açılış konuşması:

"Günümüzde Fransa'daki sosyal arabulucuların sayısı bilinemeyecek kadar fazladır. Sosyal arabuluculuk günlük hayattaki somut problemlere cevaben doğmuştur. Bu problemler türüne göre ülkeden ülkeye bazı değişiklikler gösterse de, çoğu Avrupa ülkesi için benzer anlaşmazlıklar sorun olarak yaşanmaktadır. Bazı sorunlar şehir hayatı ile ve özellikle de işsizlik, ekonomik sorunlarla boğuşan kesimler arasındaki gerilimlerin yüksek olduğu yoksul ve yoksun bölgelerle ilgilidir. Fransa ve Belçika'da yerel güvenlik sözleşmeleri ile "sosyal arabuluculuk" toplumsal gerilimlerin azaltılması ve şiddetin önlenmesi için alınan önemli çözüm önlemlerinden biridir. **Gündelik yaşam sorunları** için sosyal arabuluculuk birçok alanda gerekmektedir; kamusal alanlarda, üniversitelerde, okullarda, sosyal hizmet sağlayan alanlarda, hastanelerde, işyerlerinde, ...vb. Bu toplantıyla, Avrupa ülkelerinin sosyal arabuluculuk deneyimlerinin paylaşılması ve **sosyal arabuluculuk uygulamalarının şiddet/suç önleme amaçlı kullanımına dair geniş bir anlayış geliştirilmesi** hedeflenmektedir."

2. AİLE TEMELLİ ARABULUCULUK

AİLE bütün zamanlarda ve bütün toplumlarda en insani, en stratejik sosyal kurum olmuştur. Aile, bireyler için temel güvenlik, sağlık, mutluluk ve özgürlük alanı özelliği taşır; "Toplumsal temeli ailedir" temel hükmü olarak da Anayasa sayfalarında abideleşir. Sağlıklı aileler olmadan mutlu birey, mutlu bireyler olmadan güçlü toplum olamaz.

Temel insan hakları öncelikle bireyin kendi aile ortamında bilinir ve yaşanır. Çocukların ihmal ve istismardan korunması ancak bilinçli anne babalar, güvenli okullarla mümkündür. Doğal insani değerler ve bireyin temel özgüven duygusu aile ortamında kazanılır. **AİLE, TEMEL İNSAN HAKLARI OKULUDUR.**

21. yüzyılda bütün dünya ve toplumumuz çok hızlı bir değişim süreci yaşıyor. Hızlı değişimin çocuklarımızı, gençlerimizi, aile yapımızı ve bağlı olarak sosyal ilişkilerimizi nasıl etkileyeceğine dair öngörüler geliştirmek, yarınki sosyal ve bireysel risklerle ilgili tedbirler almak zorundayız. Bu zorunluluk bütün kurum ve kuruluşları, "çocuk-geç-ile odaklı" etkin sosyal hizmet model ve uygulama yöntemlerinin bir an önce hayata geçirilmesi boyutunda sorumluluk almaya çağırır.

Günümüzde aile, yalnızca Medeni Kanun ilgili hükümlerine uygun olarak kurulmuş yalın bir birlik değil, aynı zamanda sosyal ve insani haklarla donatılmış bir anayasal kurumdur. Her aile ait olduğu kültürün değerleriyle yaşar ve bu değerlerin yaşatılmasına katkıda bulunur. "**Aile Temelli Yeminli Sosyal Arabuluculuk**" faaliyet alanına akrabalık, komşuluk, aile içi sorunlar ve geniş anlamda aileyi etkileyen (hukuk uyuşmazlıkları hariç) tüm anlaşmazlık ve çatışmalar girmektedir.

Gündelik yaşam sosyolojisi ekseninde bakıldığında, kişiler arası anlaşmazlık ve çatışmalar çok büyük oranda aile eksenli özellik taşırlar. Adliyelerimizin iş yüküne bakarsak, sadece 2023 yılı içinde Cumhuriyet Başsavcılıklarında soruşturma evresi dosya sayısının 12 milyon 724 bin 908 ve bu dosyalarda yer alan şüpheli sayısının 16 milyon olduğunu görürüz. On milyondan fazla kişinin de mağdur olduğu adli olaylarda kim haklı kim haksız yargısal bir konudur; ancak, insani boyutta, **bütün bu olayların acaba ne kadarı adli aşamaya gelmeden müzakere ve arabuluculukla önlenebilirdi?** boyutu, kesinlikle yargı boyutundan daha az önemli değildir.

Aile eksenli sorunlar daha çok eşler arasında, çocuklarla anne babaları arasında, kardeşler arasında ve aile bireyleri ile anne ya da babanın akrabaları arasında yaşanan anlaşmazlıklardır. Ancak, aile bireyleri ile komşular, ilişki ve iletişim içinde olunulan kişi ve diğer aileler, aile bireyleri ile hizmet alınan ya da verilen kişiler, aile bireylerinin çalıştıkları işyerlerinde ki diğer kişi veya yöneticilerle ortaya çıkan anlaşmazlıklar, çocukların okullarında veya sosyo-kültürel-sportif faaliyet ortamlarından getirdikleri sorunlar da aile eksenli özelliktedir. Öyleyse bütün bu sayılanlar ve benzer kişiler arası anlaşmazlık ve çatışma konuları aile eksenli özelliktedirler.

Aile eksenli anlaşmazlık ve çatışmaların daha ortaya çıktığı anda, ihtilaflar büyümeden müzakere ve arabuluculuk yoluyla önlenmesi öncelikle bir kültür, bir hayat felsefesi ve anlayış meselesidir. Böylesi bir kültür ancak eğitim yoluyla kazanılabilir. Öncelikle bu program hedefi olarak öngörülen “arabulucu aktörlerin yetiştirilmesi” stratejik öneme sahiptir. Yetiştirilecek bu saha aktörleri, ailede, sitede, okulda, işyerinde, mahallede, akraba çevresinde anlaşmazlık ve çatışma konularını dostane yollarla çözüme kavuşturma görevlerini yürüteceklerdir.

Özellikle aile içi anlaşmazlıkların müzakere ve arabuluculuk yöntemiyle çözülme gayreti ister başarılı olsun ister bazı olaylarda olmasın çocuklar için çok önemli bir olumlu sosyalleşme fırsatı ve de doğal eğitim fırsatı sağlayacaktır. Aile içinde ve aile ekseninde kazanılan inanç, tutum ve davranış kalıpları nesilden nesile aktarılarak kültürleşir.

“Aile Temelli Arabuluculuk” psikoloji, sosyoloji, insan hakları bağlamında hukuk, felsefe ve daha çok da sosyal psikoloji bilgilerinden karma olarak yararlanma anlayışıyla yapılandırılmış çok disiplinli, sistematik ve etkin bir eğitim programını gerektirir. Aile arabuluculuğu, kişilerin ve toplumun ihtiyaçlarına göre sosyal ortamın ve sosyal grupların sorunlarına göre iyi yapılandırılmalıdır. Aile Temelli Sosyal Arabuluculuk, İnsan hakları yanında sosyal normlar bağlamında hareket eder ve bu misyonu edinir.

Aileyi güçlendirmek, ailenin güvenliğini, aile bireylerinin mutluluğunu arttırmak bütün **KAMU Görevlisi** olanların öncelikli işidir. İllerin ya da bölgelerin çıkartılacak bilimsel sosyal risk haritalarına göre Mülki Amirler, Yerel Yöneticiler, Üniversiteler, STK’lar ve diğer tüm kamu çalışanları elbirliği ile, gönül birliği ile, **“Aile Temelli Yeminli Sosyal Arabuluculuk”** hizmet modellerinin, faaliyetlerinin sosyal alanlarda etkin olarak hayata geçmesi için sorumluluk almalıdır.

3. OKUL MERKEZLİ ARABULUCULUK

İnsan Hakları Eylem Planı anlatımlarında; “Alternatif uyuşmazlık çözüm yolları yaygınlaşacaktır.” hükmü yer almaktadır. Toplumsal alanda ortaya çıkacak anlaşmazlıkların sosyal arabuluculuk yöntemiyle çatışmaya ve şiddete dönüşmeden çözümünün temelleri eğitim kurumlarında atılabilir. Bu nedenle, **“Okul Merkezli Sosyal Arabuluculuk”** ülkemiz sosyolojisine uygun olarak ilgili öğretmenlerin, yöneticilerinin, okul aile birliği üyelerinin, “Okul Rehberlik Kurulu” elemanlarının, velilerin, öğrencilerin uygulamanın bizatihi içinde olmalarıyla başarılı olabilir.

“Okul Merkezli Arabuluculuk” modelinin tüm okul kademelerinde uygulanabilir olduğunu ve sistematik olarak uygulandığında çok büyük kazanım sağlandığını ülkelerin iyi uygulama örneklerinde görmekteyiz. Modelin başarısı için en önemli şart, okullarda 120 ders saatlik “Yeminli Sosyal Arabuluculuk” sertifika programını, yeterli sayıda öğretmenin yöneticinin ve velinin almış olmasıdır.

Okul rehberlik servisi elemanlarının ve okul yöneticilerinin tamamı ve öğretmenler için %20 oranında katılım sağlanması ideal uygulama ölçüsüdür. Arabuluculuk insanlık tarihi kadar eski olan bir uygulamadır; daha çok akil insanların işidir. Bu bağlamda okullarda “Başöğretmen” ve “Uzman Öğretmen” statüsündeki deneyimli eğitimcilerden öncelikle yararlanılması doğru yöntemdir. Ülkemizde yaklaşık 20 yıldır farklı projeler üzerinden denemesi yapılmış olan “**akran arabuluculuğu**” yönteminin sosyal politikaya dönüşmemiş olması arabuluculuk modelinin, öncelikle yetişkinlerle hayata geçirilmesi ihtiyacındandır. Sosyolojimize uygun model, “**Okul Merkezli Sosyal Arabuluculuk**” uygulamasıdır. ABD, müzakere ve arabuluculuk kültürünü ilkokullar dahil, tüm eğitim kademelerine yaygınlaştırarak toplumsal uyumun sağlanması, şiddetin azaltılması yönünde önemli sonuçlar elde etmiş; bu uygulamalar diğer ülkeler için ilham kaynağı olmuştur.

Gündelik yaşamda kişiler arası anlaşmazlıkların ortaya çıkması hayatın doğası gereğidir. Okul eksenindeki sosyal alanlar da bu gerçekliğin dışında değildir. Yönetici-öğretmen-veli veya yakın alandaki diğer kişiler arasında ortaya çıkabilecek olan uyuşmazlıkların/anlaşmazlıkların çatışmaya, şiddete dönüşmeden, idari ya da adli soruşturmalara konu olmadan, dostane yollarla çözümü ise, ancak “**Okul Merkezli Arabuluculuk**” yöntemiyle mümkündür. Bu yöntemin gerekliliği ve önemi “**İnsan Hakları Eylem Planı**” anlatımlarında, Millî Eğitim Bakanlığı ilgili mevzuatında ifade edilmiştir.

Birlikte Yaşayabilecek miyiz? adlı eserinde Alain TOURAINE, şu önemli belirlemelerde bulunur:

“Şiddetin ekonomik ve toplumsal nedenleri üzerine yapılan genel incelemeler artık bırakılmalı, özellikle ‘şiddet dolu bireyin davranış oluşum düzenekleri’ üzerinde yeni türden araştırmalar başlatılmalıdır. Başlatılacak yöntem, müdahale tarzlarında da köktenci değişikliklere gidilmesini gerektirir. Ve müdahaleler artık yukarıdan değil, aşağıdan başlamalıdır; yasa yoluyla değil, bireyin özellikle çocuğun veya gencin tanındığını duyumsadığı kişilerarası ilişkiler yoluyla işlemelidir. Okulu mutlaka yeniden toplumsal yaşamın merkezine oturtmaya çalışmalıyız; çok uzun vadeli insani amaçlara da ancak öğretmenleri daha üst düzeyde sorumluluk almaya yönlendirerek ulaşabiliriz.”

19. MİLLÎ EĞİTİM ŞÛRASİ BAZI SONUÇ MADDELERİ ŞÖYLEDIR:

MADDE: 4.1. Okullarda yaşanan güvenlik sorunlarının önlenmesi ve anlaşmazlıkların çözümü amacıyla her okul için kapsamlı bir okul güvenliği eylem planı hazırlanmalı ve bu kapsamda; okulun ve çevresinin risk analizinin yapılması, okul güvenliği açısından risk grubuna giren okullara yönelik süreç odaklı önlemlerin alınması.

MADDE: 4.2.19. Okul güvenliğine ilişkin olarak ulusal ve yerel sorunları belirlemek ve analiz etmek amacıyla konu ile ilgili olarak bir veri tabanı oluşturulması, bu veri tabanından hareketle bölgelere hatta okullara göre risk haritaları çıkarılması

MADDE: 4.3. Okulda psikolojik güvenliği sağlamak amacıyla; ÇATIŞMA YÖNETİMİ VE ARABULUCULUK gibi konularda Psiko-eğitim desteği sağlanması.

Madde: 16. Risk altında ve dezavantajlı konumda olan çocukların tespiti yapılarak bu çocuklara yönelik eğitim çalışmalarını artırılmalı; terör, göç, madde bağımlılığı, parçalanmış aileler, iletişim araçlarını kötüye kullananlar ve de benzeri risk faktörleri göz önünde bulundurularak önleyici rehberlik çalışmalarına ağırlık verilmeli, bu konuda bölgenin, mahallin özelliğine uygun olarak disiplinler arası ekip çalışmaları mülki amirlerin koordinesinde hayata geçirilmelidir.

20. MİLLİ EğİTİM ŞURASI (ARALIK 2021)

MADDE 29. Çocukların eğitsel, sosyal iletişim süreçlerinde olumsuz etkiler ve zararlı alışkanlıklardan uzak tutulmasını sağlamak amacıyla oluşturulan “Güvenli Eğitim İletişimi” kavramının geliştirilmesi ve bu kapsamda eğitim programların uygulamaya konulması sağlanmalıdır.

Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumlar Yönetmeliği Madde 17’de;

“Ortaöğretim kurumlarında güvenli ortamın sağlanmasına yönelik koruyucu, önleyici tedbirlerin alınması, zararlı alışkanlıkların önlenmesi ve öğrencilerin şiddetten korunması amacıyla rehberlik hizmetleri kapsamında okul merkezli, temel önleme çalışmaları yürütölür. Bu konuda, okul yönetimi öğretmen, veli ile iş birliği yaparak gerekli önlemleri alır...”

Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumlar Yönetmeliği Madde 158’de;

“Aile içinde/dışında şiddete maruz kalan, ilgisizlik nedeniyle veya zorlanarak kanunlara toplumun etik kurallarına aykırı olan yollara yönelme ihtimali bulunan öğrencilerle ilgili gerekli önlemleri almak; okulun ve öğrencilerin güvenliğine yönelik alınan ihbar, şikâyet, duyumla gerekli görölün hâllerde, önceden tedbir almak, olumsuz öğrenci eğilim ve davranışlarının fiile, suçla dönüşmesini engellemek...”

Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği Madde 58’de;

“Öğrencilerde görölün olumsuz davranışların, olumlu hâle getirilmesinde yaptırım yerine çatışma çözme, arabuluculuk ve benzeri çözüm yöntemlerini kullanmak...” hükümleri yer almaktadır.

“KAMU GÖREVLİLERİNDEN ADALET, dostlarımızdan sadakat ve parasını ödediğimiz kimselerden mal veya hizmet temini bekleriz.

Bu beklentiler karşılanmadığında sadece üzölmekle kalmayız, AYNI ZAMANDA KENDİMİZİ İHANETE UĞRAMIŞ HİSSEDERİZ.”

(Judith N. SHKLAR)

SERTİFİKA PROGRAMLARI DERSLER-ESERLER

1	İNSAN HAKLARI OKULU OLARAK AİLE
2	AİLE ARABULUCULUĞU VE UYGULAMA ÖRNEKLERİ
3	AİLE ARABULUCULUĞU, FELSEFİ VE SOSYOLOJİK TEMELLERİ
4	İNSAN VE HAKLARI
5	ŞİDDET VE ÖNLEME YÖNTEMLERİ
6	AİLEDE UYUŞMAZLIK VE ÇATIŞMA ÇÖZÜMÜ ANALİZİ
7	AİLE TEMELLİ İLERİ ARABULUCULUK
8	İNSAN HAKLARI EKSENİNDE AHLAKİ VE DİNİ DEĞERLER
9	GENÇLİK VE ŞİDDET
10	AVRUPA'DA SOSYAL ARABULUCULUK
11	KURAMDAN UYGULAMAYA SOSYAL ARABULUCULUK
12	ARABULUCULUĞUN FELSEFİ VE KÜLTÜREL TEMELLERİ
13	ÇATIŞMA ÇÖZÜMÜ
14	ARABULUCULUK SÜRECİ
15	MÜZAKERENİN SOSYAL PSİKOLOJİSİ
16	KENTSEL DÖNÜŞÜMDE UZLAŞI YÖNTEMİ
17	KENTSEL VE BÖLGESEL PROJE YÖNETİMİ
18	KURUMSAL VE KENTSEL RİSK/KRİZ YÖNETİMİ
19	KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİK YÖNETİMİNE GİRİŞ
20	KENTSEL SÜREÇLER VE HALK KATILIMI
21	İLLERİN ÇOK SEKTÖRLÜ SOSYAL RİSK ÜST ANALİZLERİ
22	TÜRKİYE'NİN ÇOCUK ODAKLI SOSYAL RİSK HARİTASI
23	AİLE ARABULUCULUĞU
24	AİLE ARABULUCULUĞUNDA ETİK İLKELER
25	ŞİDDET KÜTÜPHANESİ
26	ŞİDDET KÜLTÜRÜ VE SOSYAL RİSKLER
27	ÇATIŞMA VE STRES YÖNETİMİ

İHTİYAÇ DUYULAN SERTİFİKA PROGRAM TÜRÜNE GÖRE EĞİTİM SETİ OLUŞTURULUR.

PROJE BİLİM/EĞİTİM KURULU

Hikmet Sami TÜRK (Prof. Dr.)

Proje Uluslararası Danışmanı

Helena NEVES ALMEIDA (Prof. Dr.)

Proje Uluslararası Danışmanı

Hikmet Yıldırım CELKAN (Prof. Dr.)

Akademik Sektörler Danışmanı

Hüseyin KARAMAN (Prof. Dr.)

Proje Ulusal Danışmanı

Gökhan GÜNEYSU (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Nuran KOYUNCU (Prof. Dr.)

Proje Bilim Kurulu Üyesi

Ali ÇAĞLAR (Prof. Dr.)

Proje Bilim Kurulu Üyesi

Sevda MUTLU (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Nurten SARGIN (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Vahap ÖZPOLAT (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Milay KÖKTÜRK (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Sezai ÖZÇELİK (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Zahir KIZMAZ (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Selami SÖNMEZ (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Binnur YEŞİLYAPRAK (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Selahiddin ÖĞÜLMÜŞ (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Yahya Mustafa KESKİN (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Bayramali NAZİROĞLU (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Hasan Hüseyin TAYLAN (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Haci Yusuf ACUNER (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Mehmet TEYFUR (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Burcu GEZER ŞEN (Doç. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

İbrahim GÖKDAŞ (Doç. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Sebile BAŞAK DİŞ (Doç. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Ömer BİLEN (Doç. Dr.)

Bilim Kurulu Üyesi

(2018 YILINDAN BU YANA) İŞ BİRLİĞİ VE FAALİYET BELGELİ “SOSYAL PROJELER HİZMET BİRLİĞİ”

	KURUMLAR/KURULUŞLAR	BELGE SÜRESİ	BELGE TARİHİ
01	ADALET BAKANLIĞI	Süresiz	Ocak 2021
02	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	Süresiz	Eylül 2023
03	MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	Süresiz	Ekim 2019
04	ESKİŞEHİR VALİLİĞİ	10 yıl +	Ocak 2024
05	ANTALYA VALİLİĞİ	5 yıl +	Ekim 2024
06	ORDU VALİLİĞİ	10 yıl +	Ağustos 2024
07	BOLU VALİLİĞİ	10 yıl +	Ağustos 2024
08	KONYA VALİLİĞİ	5yıl +	Aralık 2025
09	MERZİFON KAYMAKAMLIĞI	10 yıl +	Ağustos 2024
10	İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ	10 YIL +	Şubat 2026
11	RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Mart 2018 & Ocak 2021
12	MANISA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Mart 2021
13	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Nisan 2021
14	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Nisan 2021
15	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Nisan 2021
16	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Nisan 2021
17	SİNOP ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Haziran 2021
18	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ocak 2021
19	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Temmuz 2021
20	SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ağustos 2021
21	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
22	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
23	FIRAT ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
24	HARRAN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
25	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
26	TEKİRDAĞ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
27	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
28	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
29	HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
30	ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
31	İĞDIR ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
32	DİCLE ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
33	MERSİN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
34	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
35	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
36	ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Şubat 2022
37	BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Temmuz 2022
38	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	5+5yıl+	Temmuz 2023
39	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Temmuz 2025
40	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Temmuz 2025
41	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	5 yıl +	Aralık 2025
42	KIBRIS DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Şubat 2025
43	KIBRIS LEFKE AVRUPA ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Şubat 2025
44	TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ VE VAKFI	5 yıl +	Kasım 2024
45	MEB MÜFETTİŞLERİ VE MÖ Y DERNEĞİ	10 yıl +	Ekim 2024
46	Sosyolojik Araştırmalar Derneği	Süresiz	Nisan 2020
47	Ahlaki Değerler Eğitimi Derneği	Süresiz	Nisan 2020
48	BADER-Bağımsız Arabulucular Derneği	10 yıl +	Kasım 2021
49	DOSTEL Arabuluculuk Merkezi	10 yıl +	Kasım 2021
50	KGK-Küresel Gazeteciler Konseyi	10 yıl +	Ocak 2022
51	SOSYODER-Sosyologlar Derneği	10 yıl +	Mart 2022
52	AÇÖV-Anadolu Üniversitesi OM Vakfı	10 yıl +	Mart 2022
53	MALİ MÜŞAVİRLER VAKFI	10 yıl +	Mayıs 2022
54	İSTANBUL BAROSU (2)	10 yıl +	Haziran 2022
55	MUSTAFA TAMER SA VAKFI	10 yıl +	Eylül 2022
56	MOBBİNG İLE MÜCADELE DERNEĞİ	10 yıl +	Kasım 2022

HEGEM:

- **DÜNYADA, “ŞİDDET” üzerine en çok (117) bilimsel araştırması ve yayını olan STK**
- **... Harward, Stanford, Yale ... vd. dahil olmak üzere, Dünya Üniversiteleri kütüphane kataloglarında çok sayıda kitapları yer alan ÖZGÜN BİR STK**
- **DÜNYADA, “Yeminli Sosyal Arabuluculuk” modelini ülkesinde en güçlü başlatan ve en hızlı yaygınlaştıran STK**
- **DÜNYADA, “Şiddetle Mücadele” ve “Sosyal Arabuluculuk” alanında çok sayıda üniversite ile (33) protokol imzalayarak güçlü hizmet birliği ve materyal havuzunu oluşturan TEK STK**
- **TÜRKİYE’DE, “ULUSLARARASI ŞİDDET KONGRESİ’ (2006’da) yapan İLK KURULUŞ**
- **TÜRKİYE’DE, illerin çok sektörlü ve çok disiplinli üst analiz özellikli “SOSYAL RİSK” araştırmalarını yapan, kitaplaştıran, yayımlayan ilk ve TEK STK**
- **TÜRKİYE’DE, “mobil psiko-sosyal destek aracı ve ekibi” ile yerinde, yani ihtiyaç mahallinde Aile Eksenli Arabuluculuk hizmet modelini uygulayan İLK STK**

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-60374460-045.02.70/32289
Konu : Sosyal Arabuluculuk Programı

10.11.2021

DAĞITIM YERLERİNE

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin ilk kalkınma planı olan 11. Kalkınma Planı kapsamında temel amaç olarak belirlenen 2.3 "Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum" başlığı altında tüm bireylerin kapsayıcı ve nitelikli bir eğitime ve hayat boyu öğrenme imkânlarına erişim sağlamaları amaçlanmış ve **ailenin güçlendirilmesine yönelik politikalar ise toplumsal bütünleşme ve sosyal riskleri azaltmaya dönük en önemli kamu politikalarından biri olarak görülmüştür.**

Bu çerçevede; Bakanlığımızın hedefleri içinde yer alan toplumsal uzlaşmayı tesis etmek amacıyla, hukuk uyumsuzlukları dışında kalan **akrabalık, komşuluk, aile, işyeri, okul, üniversite** gibi alanlarda sosyal ilişkilerden kaynaklı ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne destek olarak HEGEM Vakfı ve bu vakıfla protokol imzalamış halihazırda 27 devlet üniversitesi ile işbirliği içinde "İnsan Hakları ve Şiddetle Sivil Mücadele Bilincini Geliştirici Saha Aktörleri Yetiştirme Projesi" geliştirilmiştir.

Hazırlıkları devam eden söz konusu **projenin başlangıçta 27 pilot ilde uygulanması ve tedricen hem iller hem de kurumlar bazında yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.** Ülkemizde insan hakları ve şiddetle mücadele bilincinin etkin bir şekilde yaygınlaştırılması amacıyla uygulanacak olan projenin açılış/tanıtım toplantısı ve etkinliklerinin 18 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da yapılması planlanmıştır. Yeri, saati ve programı ekli dosyada belirtilen çalışmaya, Bakanlığımızdan konuyla ilgili genel müdür veya daire başkanı düzeyinde temsilcilerin katılımının sağlanması; katılacak olan kişinin görev ve iletişim bilgilerinin (telefon, e-posta) en geç 12 Kasım 2021 tarihine kadar elektronik ortamda ab174319@adalet.gov.tr adresine gönderilmesi hususunda;

Gereğini arz ederim.

Hakan ÖZTATAR
Hâkim
Bakan a.
Hukuk İşleri Genel Müdürü

Dağıtım:

-Gençlik ve Spor Bakanlığı

- Eğitim, Araştırma ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü
- Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Personel Genel Müdürlüğü
- Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü

-Millî Eğitim Bakanlığı

- Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
- Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
- Personel Genel Müdürlüğü

-İçişleri Bakanlığı

- İller İdaresi Genel Müdürlüğü
- Emniyet Genel Müdürlüğü
- Personel Genel Müdürlüğü
- Jandarma Genel Komutanlığı

-Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

- Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

-Sağlık Bakanlığı

- Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

-Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

- İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
- Strateji Geliştirme Başkanlığı

-Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

- Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü
- Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü

-Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

- Karadeniz Teknik Üniversitesi
- Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- Adana Çukurova Üniversitesi
- Adnan Menderes Üniversitesi
- Uludağ Üniversitesi
- Çankırı Karatekin Üniversitesi
- Pamukkale Üniversitesi
- Dicle Üniversitesi
- İğdır Üniversitesi
- Atatürk Üniversitesi
- Fırat Üniversitesi
- Gaziantep Üniversitesi
- Giresun Üniversitesi
- Hatay Üniversitesi
- Kayseri Üniversitesi
- Kocaeli Üniversitesi
- Konya Selçuk Üniversitesi
- Mardin Artuklu Üniversitesi
- Şanlıurfa Harran Üniversitesi
- Malatya Üniversitesi
- Mersin Üniversitesi
- Tekirdağ Üniversitesi
- Trabzon Üniversitesi
- Samsun Üniversitesi
- Sinop Üniversitesi
- Van 100. Yıl Üniversitesi
- İstanbul Üniversitesi
- Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
- İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- Türk-Alman Üniversitesi
- Tarsus Üniversitesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

T.C. Adalet Bakanlığı 06659 Kızılay-Çankaya /ANKARA
Telefon No : (0 312) 414 82 76 Faks No: (0 312) 219 44 47
e-Posta : adb@adalet.gov.tr İnternet Adresi : www.adb.adalet.gov.tr
Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için : Arabuluculuk Proje Bürosu

Telefon No : (0 312) 414 82 76

T.C.
ESKİŞEHİR VALİLİĞİ
Protokol Şube Müdürlüğü

Sayı : E-59193476-870-68633
Konu : İnsan Hakları Eylem Planı Faaliyetleri

09.11.2023

DAĞITIM YERLERİNE

Cumhurbaşkanlığı On Birinci Kalkınma Planı, İnsan Hakları Eylem Planı ve Cumhurbaşkanlığı 2021/9 Genelgesi gereği yürürlüğe konan; **“İnsan Hakları, Şiddetle Sivil Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Projesi”** açılış/tanıtım programı Adalet Bakanlığı çağrısı ve Bakanlıklar, Üniversiteler, proje paydaşı kurum/kuruluş temsilcilerinin katılımıyla 18 Kasım 2021 tarihinde **Ankara**’da;

· Proje bölge toplantısı, çok sektörlü katılımı Manisa Celal Bayar Üniversitesi ev sahipliğinde 23 Mayıs 2022 tarihinde **Manisa**’da;

· Proje sertifika program katılımcılarının yemin ve mezuniyet töreni 21 Haziran 2023 tarihinde Aydın Valiliği himayelerinde, **Aydın** ilinde;

· Cumhurbaşkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı’nın Genel Müdür düzeyinde temsil edildiği, tüm Bakanlıkların ve çok sayıda resmi/özel sektörün davetli bulunduğu, “Proje, Pilot Saha Çalışmalarının Değerlendirilmesi ve Cumhurbaşkanlığı On İkinci Kalkınma Planı için Öneriler Geliştirilmesi Çalıştayı” 20-21 Temmuz 2023 tarihlerinde **Ankara**’da gerçekleştirilmiştir.

Bir sosyal politika uygulaması olarak tüm Bakanlıklar ve ülke düzeyinde yaygınlaştırılmasına karar verilen proje faaliyetleri kapsamında olmak üzere, Eskişehir Valiliği, Anadolu Üniversitesi ve HEGEM Vakfı koordinesinde 16 Kasım 2023 Perşembe günü 14.00-16.30 saatleri arasında Anadolu Üniversitesi Atatürk Kültür ve Sanat Merkezinde **“Yeni Yüzyılda İnsan Hakları, Şiddetle Sivil Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği”** konulu **“Bilgi Paylaşım Paneli”** gerçekleştirilecektir.

Valiliğimiz ev sahipliğinde gerçekleştirilecek olan ekte programı ve bilgileri paylaşılan programa kurumunuz adına üst düzey bir yöneticinin katılımı için,

Gereğini arz/rica ederim.

Hüseyin AKSOY
Vali

Ek:

- 1- Proje Bilgi Dosyası (61 Sayfa)
- 2- Program ve Katılım Bilgi Formu

Dağıtım:

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: LNIOL/-Tr618b-7iJ+NA-Cnqu5T-FGhu8U+I Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Arifiye Mahallesi İki Eylül Caddesi No:66 Eskişehir
Telefon No: (222)214 26 26 Dahili: 2739 Faks No: (222)214 27 57
e-Posta: protokoleskisehir@gmail.com İnternet Adresi: <http://www.eskisehir.gov.tr>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Volkan ÇAPAN
Polis Memuru
Telefon No:

T.C.
ESKİŞEHİR VALİLİĞİ
Protokol Şube Müdürlüğü

2025 AİLE YILI

Sayı : E-59193476-770-121776

02.12.2025

Konu : İnsan Hakları ve Şiddet Önleme
Danışmanlığı

DAĞITIM YERLERİNE

İnsan Hakları Eylem Planı gereği, Adalet Bakanlığı- HEGEM Vakfı ortaklığı ile başlatılan "İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği" faaliyetleri Valiliğimizin de doğrudan desteği ile sürdürülmektedir.

Seferberlik kapsamında, "İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanlığı Eğitimi" sertifika programı kayıt takvimi Anadolu Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama Araştırma Merkezi tarafından 1 Aralık - 26 Aralık 2025 olarak belirlenmiş ve ilan edilmiştir.

Sosyal dokunun daha da güçlenmesini ve şiddetin önlenmesini amaç edinen programa katılımları açısından yazımızın tüm kamu çalışanlarına, yerel yönetimlere, barolara ve meslek örgütlerine tebliği önem arz etmektedir. Daha geniş bilgi için sem.anadolu.edu.tr , hegemvakfi.org.tr sitelerine başvurulabilir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Hüseyin AKSOY
Vali

Ek:

- 1- Proje Bilgilendirme Dosyası
- 2- İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanlığı

Dağıtım:

Gereği:

ANKARA VALİLİĞİ
ADANA VALİLİĞİ

Bilgi:

CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞINA

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: FZATgx-uZYpVi-NASGpr-pTkvit-1PjCzpac Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Arifiye Mahallesi İki Eylül Caddesi No:66 Eskişehir
Telefon No: (222)214 26 26 Dahili: 2739 Faks No: (222)214 27 57
e-Posta: protokoleskisehir@gmail.com İnternet Adresi: <http://www.eskisehir.gov.tr>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ömer ÖZÖTÜRK
Polis Memuru
Telefon No:

ADİYAMAN VALİLİĞİ
AFYONKARAHİSAR VALİLİĞİ
AĞRI VALİLİĞİ
AKSARAY VALİLİĞİ
AMASYA VALİLİĞİ
ANTALYA VALİLİĞİ
ARDAHAN VALİLİĞİ
ARTVİN VALİLİĞİ
AYDIN VALİLİĞİ
BALIKESİR VALİLİĞİ
BARTIN VALİLİĞİ
BATMAN VALİLİĞİ
BAYBURT VALİLİĞİ
BİLECİK VALİLİĞİ
BİNGÖL VALİLİĞİ
BİTLİS VALİLİĞİ
BOLU VALİLİĞİ
BURDUR VALİLİĞİ
BURSA VALİLİĞİ
ÇANAKKALE VALİLİĞİ
ÇANKIRI VALİLİĞİ
ÇORUM VALİLİĞİ
DENİZLİ VALİLİĞİ
DİYARBAKIR VALİLİĞİ
DÜZCE VALİLİĞİ
EDİRNE VALİLİĞİ
ELAZIĞ VALİLİĞİ
ERZİNCAN VALİLİĞİ
ERZURUM VALİLİĞİ
GAZİANTEP VALİLİĞİ
GİRESUN VALİLİĞİ
GÜMÜŞHANE VALİLİĞİ
HAKKARİ VALİLİĞİ
HATAY VALİLİĞİ
İĞDIR VALİLİĞİ
ISPARTA VALİLİĞİ
İSTANBUL VALİLİĞİ
İZMİR VALİLİĞİ
KAHRAMANMARAŞ VALİLİĞİ
KARABÜK VALİLİĞİ
KARAMAN VALİLİĞİ
KARS VALİLİĞİ
KASTAMONU VALİLİĞİ
KAYSERİ VALİLİĞİ
KIRIKKALE VALİLİĞİ
KIRKLARELİ VALİLİĞİ
KIRŞEHİR VALİLİĞİ
KİLİS VALİLİĞİ
KOCAELİ VALİLİĞİ
KONYA VALİLİĞİ

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: FZATgx-uZYpVi-NAsGpr-pTkvit-1PjCzpac Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Arifiye Mahallesi İki Eylül Caddesi No:66 Eskişehir
Telefon No: (222)214 26 26 Dahili: 2739 Faks No: (222)214 27 57
e-Posta: protokoleskisehir@gmail.com İnternet Adresi: <http://www.eskisehir.gov.tr>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ömer ÖZÖZTÜRK
Polis Memuru
Telefon No:

KÜTAHYA VALİLİĞİ
MALATYA VALİLİĞİ
MANİSA VALİLİĞİ
MARDİN VALİLİĞİ
MERSİN VALİLİĞİ
MUĞLA VALİLİĞİ
MUŞ VALİLİĞİ
NEVŞEHİR VALİLİĞİ
NİĞDE VALİLİĞİ
ORDU VALİLİĞİ
OSMANİYE VALİLİĞİ
RİZE VALİLİĞİ
SAKARYA VALİLİĞİ
SAMSUN VALİLİĞİ
SİİRT VALİLİĞİ
SİNOP VALİLİĞİ
SİVAS VALİLİĞİ
ŞANLIURFA VALİLİĞİ
ŞIRNAK VALİLİĞİ
TEKİRDAĞ VALİLİĞİ
TOKAT VALİLİĞİ
TRABZON VALİLİĞİ
TUNCELİ VALİLİĞİ
UŞAK VALİLİĞİ
VAN VALİLİĞİ
YALOVA VALİLİĞİ
YOZGAT VALİLİĞİ
ZONGULDAK VALİLİĞİ

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: FZATgx-uZYpVi-NAsGpr-pTkvit-1PjCzpac Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Arifiye Mahallesi İki Eylül Caddesi No:66 Eskişehir
Telefon No: (222)214 26 26 Dahili: 2739 Faks No: (222)214 27 57
e-Posta: protokoleskisehir@gmail.com İnternet Adresi: <http://www.eskisehir.gov.tr>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ömer ÖZÖZTÜRK
Polis Memuru
Telefon No:

T.C.
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik
Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : E-63784619-100-890799
Konu : İnsan Hakları ve Şiddet Önleme
Danışmanlığı Programı

26.09.2025

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) Adalet Bakanlığı, E-60374460-045.02.70/32289 sayılı yazısı.
b) MEB 06.11.2024 ve 22.11.2024 tarihli yazıları.

İnsan Hakları Eylem Planı gereği, Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı ve 27 Devlet Üniversitesi iş birliği ile başlatılan "İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği: 2023-2034" faaliyetlerine, İçişleri ve Milli Eğitim Bakanlıkları iş birliği ile, Üniversitemiz koordinesinde devam edilmektedir.

Cumhurbaşkanlığı On İkinci Kalkınma Planı, Cumhurbaşkanlığı 2025/3, 2024/6, 2023/16 ve MEB 2024/56 Genelgesi ekseninde Bakanlık, Üniversite ve Vakıf iş birliği ile hazırlanan 134 saatlik, "İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanlığı Sertifika Programı" Haziran 2025 sonrası için planlanmıştır. Program; yöneticilere, öğretmenlere ve ilgili velilere yöneliktir. Sertifika programına başvurular iller düzeyinde ve toplu olarak Üniversitemiz "Sürekli Eğitim Uygulama Araştırma Merkezi" üzerinden yapılacaktır.

Anılan sertifika programına katılacak kamu görevlilerinden, "Adalet Bakanlığı Protokolü 5. Maddesi" gereği 2025 dönemi için (materyal telif, belge hariç) eğitim ücreti alınmayacaktır. Başvuru kabullerinde sosyal risk düzeyi daha yüksek olan illere öncelik verilecek; 2025-2026 yıllarında bu resmi yazıya esas olan sertifika programları süreci Üniversitemiz SEM Müdürlüğü ve HEGEM Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığı tarafından koordine edilecek ve yönetilecektir. Proje ve programlar hakkında daha fazla bilgi için sem.anadolu.edu.tr- hegenvakfi.org.tr sitelerine başvurulabilir.

Katılımlarının sağlanabilmesi için, yazımızın ekleriyle birlikte tüm resmi ve Özel Okul Müdürlüklerine, Halk Eğitim Merkez Müdürlüklerine tebliği önem arz etmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bilgi İçin: Anadolu Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (SEM)
Tel: 0222 335 05 80-1769

Prof. Dr. Yusuf ADIGÜZEL
Rektör

Ek:Dosya

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSDE3LNSZZ

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/anadolu-universitesi-ebys>

Yunus Emre Kampüsü Tepebaşı/Eskişehir
Telefon No:+90 222 335 05 80/1352-1353 Faks No:+90 222 335 36 16
e-Posta:gensek@anadolu.edu.tr İnternet Adresi:www.anadolu.edu.tr
Kep Adresi:anadoluuiversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Yasemin ENGEL
Büro Personeli
Telefon No: 1318

Dağıtım:

Gereği:

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
ŞİDDETLE MÜCADELE VAKFI (HEGEM)
BAŞKANLIĞINA
ADANA VALİLİĞİNE
ADIYAMAN VALİLİĞİNE
AFYONKARAHİSAR VALİLİĞİNE
AĞRI VALİLİĞİNE
AMASYA VALİLİĞİNE
ANKARA VALİLİĞİNE
ANTALYA VALİLİĞİNE
ARTVİN VALİLİĞİNE
AYDIN VALİLİĞİNE
BALIKESİR VALİLİĞİNE
BİLECİK VALİLİĞİNE
BİNGÖL VALİLİĞİNE
BİTLİS VALİLİĞİNE
BOLU VALİLİĞİNE
BURDUR VALİLİĞİNE
BURSA VALİLİĞİNE
ÇANAKKALE VALİLİĞİNE
ÇANKIRI VALİLİĞİNE
ÇORUM VALİLİĞİNE
DENİZLİ VALİLİĞİNE
DİYARBAKIR VALİLİĞİNE
EDİRNE VALİLİĞİNE
ELAZIĞ VALİLİĞİNE
ERZİNCAN VALİLİĞİNE
ERZURUM VALİLİĞİNE
ESKİŞEHİR VALİLİĞİNE
GAZİANTEP VALİLİĞİNE
GİRESUN VALİLİĞİNE
GÜMÜŞHANE VALİLİĞİNE
HAKKARİ VALİLİĞİNE
HATAY VALİLİĞİNE
ISPARTA VALİLİĞİNE
MERSİN VALİLİĞİNE
İSTANBUL VALİLİĞİNE
İZMİR VALİLİĞİNE
KARS VALİLİĞİNE
KASTAMONU VALİLİĞİNE
KAYSERİ VALİLİĞİNE
KIRKLARELİ VALİLİĞİNE
KIRŞEHİR VALİLİĞİNE
KOCAELİ VALİLİĞİNE
KONYA VALİLİĞİNE
KÜTAHYA VALİLİĞİNE
MALATYA VALİLİĞİNE

Bilgi:

CUMHURBAŞKANLIĞINA

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSDE3LNSZZ

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/anadolu-universitesi-ebys>

Yunus Emre Kampüsü Tepebaşı/Eskişehir
Telefon No:+90 222 335 05 80/1352-1353 Faks No:+90 222 335 36 16
e-Posta:gensek@anadolu.edu.tr İnternet Adresi:www.anadolu.edu.tr
Kep Adresi:anadoluuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Yasemin ENGEL
Büro Personeli
Telefon No: 1318

MANİSA VALİLİĞİNE
KAHRAMANMARAŞ VALİLİĞİNE
MARDİN VALİLİĞİNE
MUĞLA VALİLİĞİNE
MUŞ VALİLİĞİNE
NEVŞEHİR VALİLİĞİNE
NİĞDE VALİLİĞİNE
ORDU VALİLİĞİNE
RİZE VALİLİĞİNE
SAKARYA VALİLİĞİNE
SAMSUN VALİLİĞİNE
SİİRT VALİLİĞİNE
SİNOP VALİLİĞİNE
SİVAS VALİLİĞİNE
TEKİRDAĞ VALİLİĞİNE
TOKAT VALİLİĞİNE
TRABZON VALİLİĞİNE
TUNCELİ VALİLİĞİNE
ŞANLIURFA VALİLİĞİNE
UŞAK VALİLİĞİNE
VAN VALİLİĞİNE
YOZGAT VALİLİĞİNE
ZONGULDAK VALİLİĞİNE
AKSARAY VALİLİĞİNE
BAYBURT VALİLİĞİNE
KARAMAN VALİLİĞİNE
KIRIKKALE VALİLİĞİNE
BATMAN VALİLİĞİNE
ŞIRNAK VALİLİĞİNE
BARTIN VALİLİĞİNE
ARDAHAN VALİLİĞİNE
İĞDIR VALİLİĞİNE
YALOVA VALİLİĞİNE
KARABÜK VALİLİĞİNE
KİLİS VALİLİĞİNE
OSMANİYE VALİLİĞİNE
DÜZCE VALİLİĞİNE

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSDE3LNSZZ

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/anadolu-universitesi-ebys>

Yunus Emre Kampüsü Tepebaşı/Eskişehir
Telefon No:+90 222 335 05 80/1352-1353 Faks No:+90 222 335 36 16
e-Posta:gensek@anadolu.edu.tr İnternet Adresi:www.anadolu.edu.tr
Kep Adresi:anadoluuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Yasemin ENGEL
Büro Personeli
Telefon No: 1318

T.C.
ESKİŞEHİR VALİLİĞİ
Protokol Şube Müdürlüğü

Sayı : E-59193476-770-121775
Konu : Aile Temelli Arabuluculuk

02.12.2025

DAĞITIM YERLERİNE

İnsan Hakları Eylem Planı gereği, Adalet Bakanlığı- HEGEM Vakfı ortaklığı ile başlatılan "İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği " faaliyetleri Valiliğimizin de doğrudan desteği ile sürdürülmektedir.

Seferberlik kapsamında, "Aile Temelli İleri Arabuluculuk Eğitimi " sertifika programı kayıt takvimi Anadolu Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama Araştırma Merkezi tarafından 1 Aralık - 26 Aralık 2025 olarak belirlenmiş ve ilan edilmiştir. Daha geniş bilgi için sem.anadolu.edu.tr , hegemvakfi.org.tr sitelerine başvurulabilir.

"Aile Yılı" özelinde, sosyal dokunun daha da güçlenmesini amaç edinen programa katılımları açısından yazımızın tüm kamu çalışanlarına tebliği önem arz etmektedir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Hüseyin AKSOY
Vali

Ek:

- 1- Proje Bilgilendirme Dosyası
- 2- Aile Temelli Sosyal Arabuluculuk

Dağıtım:

Gereği:

ADALET BAKANLIĞINA
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
BAKANLIĞINA
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIĞINA

Bilgi:

CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞINA

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: FqJKFS-KQx4e0-4u4LTG-1hhQAA-1dIUahUY Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Arifiye Mahallesi İki Eylül Caddesi No:66 Eskişehir
Telefon No: (222)214 26 26 Dahili: 2739 Faks No: (222)214 27 57
e-Posta: protokoleskisehir@gmail.com İnternet Adresi: <http://www.eskisehir.gov.tr>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ömer ÖZÖTÜRK
Polis Memuru
Telefon No:

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM
DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞINA
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞINA
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞINA
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞINA
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞINA
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞINA
İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞINA
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞINA
SAĞLIK BAKANLIĞINA
SANAYİ VE TEKNOLOJİ
BAKANLIĞINA
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞINA
TİCARET BAKANLIĞINA
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI
BAKANLIĞINA
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
BAŞKANLIĞINA

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: FqJKFS-KQx4e0-4u4LTG-1hhQAA-1dIUahUY Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Arifiye Mahallesi İki Eylül Caddesi No:66 Eskişehir
Telefon No: (222)214 26 26 Dahili: 2739 Faks No: (222)214 27 57
e-Posta: protokoleskisehir@gmail.com İnternet Adresi: <http://www.eskisehir.gov.tr>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ömer ÖZÖZTÜRK
Polis Memuru
Telefon No:

T.C.
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik
Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : E-63784619-100-891235
Konu : Aile Temelli Sosyal Arabuluculuk

26.09.2025

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) Adalet Bakanlığı, E-60374460-045.02.70/32289 sayılı yazısı.
b) 12.12.2024 tarihli ve E-63784619-100-824649 sayılı yazımız.

İnsan Hakları Eylem Planı gereği, Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı ve 27 Devlet Üniversitesi iş birliği ile başlatılan "İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği: 2023-2034" faaliyetlerine, İçişleri ve Milli Eğitim Bakanlıkları iş birliği ile, Üniversitemiz koordinesinde devam edilmektedir.

İlgi (b) yazımızla 250 saatlik "Aile Temelli Sosyal Arabuluculuk Sertifika Programı", 20 pilot ilde başlatılmıştı. Cumhurbaşkanlığı 2025/3 Genelgesi bağlamında sertifika programının Adalet Bakanlığı İlgi (b) yazısında belirtilen tüm Bakanlık Teşkilatları, YÖK Personeli ve tüm Üniversiteler boyutunda yaygınlaştırılmasına karar verilmiştir.

Program kayıtları toplu (kurumsal) olarak ve isteyenler için bireysel başvuru şeklinde Üniversitemiz "Sürekli Eğitim Uygulama Araştırma Merkezi" üzerinden yapılacaktır.

Dağıtım yerleri merkez ve taşra teşkilatı çalışanlarının katılımlarının sağlanabilmesi için, resmi yazının ekleriyle birlikte ilgili kurum/kuruluş yöneticilerine tebliği önem arz etmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bilgi İçin: Anadolu Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (SEM)
Tel: 0222 335 05 80-1769

Prof. Dr. Yusuf ADIGÜZEL
Rektör

Ek:

- 1- Dağıtım Listesi
- 2- Yazı
- 3- Dosya

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSCE3ANPA3

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/anadolu-universitesi-ebys>

Yunus Emre Kampüsü Tepebaşı/Eskişehir
Telefon No:+90 222 335 05 80/1352-1353 Faks No:+90 222 335 36 16
e-Posta:gensek@anadolu.edu.tr İnternet Adresi:www.anadolu.edu.tr
Kep Adresi:anadoluniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Yasemin ENGEL
Büro Personeli
Telefon No: 1318

DAĞITIM LİSTESİ

Gereği:

İÇİŞLERİ BAKANLIğINA
MİLLİ EğİTİM BAKANLIğINA
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIğINA
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
BAKANLIğINA
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIğINA
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEğİŞİKLİğİ
BAKANLIğINA
ADALET BAKANLIğINA
SAğLIK BAKANLIğINA
TİCARET BAKANLIğINA
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIğINA
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIğINA
TÜRKİYE BAROLAR BİRLİğİ
BAŞKANLIğINA
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜğÜNE
HEGEM BAŞKANLIğINA

Bilgi:

CUMHURBAŞKANLIğINA

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
PERSONEL
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı :13064269/906-05/
Konu :Osman KAYMAK

/ /2023

BAKANLIK MAKAMINA

Şiddetle Mücadele Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığının 01.09.2023 tarihli yazıları ile Cumhurbaşkanlığı 11. Kalkınma Planı, İnsan Hakları Eylem Planı ve Cumhurbaşkanlığı 2021/9 Genelgesi gereği 18.11.2021 tarihinde Ankara’da açılış toplantısı yapılan Adalet Bakanlığı, HEGEM Vakfı ortaklığı ve 27 Devlet Üniversitesi iş birliği ile yürütülmekte olan, “İnsan Hakları ve Şiddetle Sivil Mücadele Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Projesi”nin Bakanlığımızın katılımları ile ülke düzeyinde ve tüm Bakanlıklar eksenli çalışmalarının devam ettiği; proje bağlamındaki araştırma-uygulama nitelikli ön çalışmalara mülki amiri olduğu yerlerde büyük destek veren Vali-Mülkiye Başmüfettişi Osman KAYMAK’ın anılan projenin saha tanıtım ve uygulama çalışmalarında desteğine ihtiyaç duyulduğu belirtilmektedir.

Ulaşım, konaklama vb. tüm masrafları anılan Vakıf tarafından karşılanmak üzere Eylül 2023- Mayıs 2024 tarihleri arasında proje faaliyetlerinin ihtiyaç duyulan kesitlerinde görevlendirilmesi hususunda;

Tensiplerinize arz ederim.

Nedim AKMEŞE
Personel Genel Müdür V.

OLUR
/ /2023

Mehmet AKTAŞ
Bakan a.
Vali
Bakan Yardımcısı

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

Sayı : E-35427624-903.07-118835000

06.11.2024

Konu : Görevlendirme

DAĞITIM YERLERİNE

İnsan Hakları Eylem Planı, Cumhurbaşkanlığı 2021/9 ve 2023/16 Genelgeleri gereğince çeşitli paydaşlarla yürütülen **"İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi 2023-2034 Seferberliği"** Projesi "Yürütme Kurulu Üyesi" olarak Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürü Fethi Fahri KAYA'nın görevlendirilmesi uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Yusuf TEKİN
Bakan

Ek: Hegem Vakfı Görevlendirme Talebi (1 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Şiddetle Mücadele Vakfı Yönetim Kurulu
Başkanlığına

Bilgi:

Personel Genel Müdürlüğüne

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: B5859DDB-DBF6-44C8-BD1B-ID4BAE502BCD

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Kep Adresi: meb@hs01.kep.tr

Bilgi için: İsmail SOLMAZ

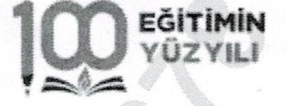
Şef

Telefon No: (312) 413 22 92

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

Sayı : E-41289672-903.07-119811561

22.11.2024

Konu : Ekrem TOKLUCU

ŞİDDETLE MÜCADELE VAKFI YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.10.2024 tarihli ve 2024-110 sayılı yazınız.

Bakanlığımız Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü Millî Eğitim Uzmanı (Ş) (Personel Genel Müdürlüğü Koordinasyon Biriminde görevli) Ekrem TOKLUCU'nun, Adalet Bakanlığı ve Vakfımız ortaklığı kapsamında 27 Devlet Üniversitesi işbirliği ile yürütülmekte olan; "İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi 2023-2024 Seferberliği" projesi faaliyetlerinde "Proje Yürütme Kurulu Üyesi" olarak görev alması talepli İlgi'de kayıtlı yazınız incelenmiştir.

Adı geçenin, söz konusu proje kapsamında "Proje Yürütme Kurulu Üyesi" olarak görevlendirilmesi uygun görülmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Yusuf TEKİN
Bakan

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır.
25 Kasım 2024

Ayten YÜCEL
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü
Şef

A

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: F64EF415-2D42-4B5D-A213-2343C4DA1B54

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI Personel Genel Müdürlüğü

Kep Adresi: meb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nilgün GEÇER

Şef

T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-62436570-051.08-571872
Konu : İnsan Hakları ve Şiddetle Sivil Mücadele
Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri
Yetiştirme Projesi 2023 Ankara Çalıştayı

05.07.2023

CUMHURBAŞKANLIĞINA
(Strateji ve Bütçe Başkanlığı)

Cumhurbaşkanlığı On Birince Kalkınma Planı ve insan Hakları Eylem Planı gereği, Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı, üniversitemiz koordinesinde ve paydaş kurumlar işbirliği ile yürütülmekte olan, "İnsan Hakları ve Şiddetle Sivil Mücadele Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Projesi" açılış programı Adalet Bakanlığı çağrısı 8 Bakanlıktan 17 Genel Müdürlük ve paydaş üniversitelerin katılımı ile 18 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da; proje bölge toplantısı üniversitemiz ev sahipliğinde 23 Mayıs 2022 tarihinde Manisa'da; ve proje bağlamındaki sertifika program katılımcılarının mezuniyet töreni 21 Haziran 2023 tarihinde Aydın Valiliği himayesinde, Aydın ilinde gerçekleştirilmiştir.

Pilot çalışmaları tamamlanarak 5 bin "sosyal arabulucu" ve "şiddet önleme formatörü" yetiştirilen proje saha çalışmalarının değerlendirilmesi, Türkiye geneli için başlatılacak faaliyetlerin tartışılması ve Cumhurbaşkanlığı On İkinci Kalkınma Planı için ilgili temalarla ilgili öneriler geliştirilebilmesi için Üniversitemiz, Şiddetle Mücadele Vakfı ve Küresel Gazeteciler Konseyi iş birliği ile Ankara'da bir çalıştay düzenlenmesine karar verilmiş olup, detaylı bilgilendirme ekte gönderilmektedir.

Çalıştaya, Başkanlığınızı temsilen bir yetkilinin katılımının sağlanması hususunda gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ramazan GÖKBUNAR
Rektör V.

Ek:

- 1- Program Akışı ve Düzenleyen Kuruluşlar (2 Sayfa)
- 2- Proje Bilgilendirme (11 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSNZJC6808 Pin Kodu :81532

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=4049&eD=BSNZJC6808&eS=571872>

Adres:Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Yerleşkesi 45140 - Yunusemre/Manisa

Telefon:(0236) 2011037 Faks:(0 236) 2372442

Elektronik Ağ:www.mcba.edu.tr

Kep Adresi:celalbayeruniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ayça Kahraman

Unvanı: Şef

Tel No: 0 2362011037

T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-62436570-051.99-297267
Konu : İnsan Hakları ve Sosyal Arabuluculuk

29.04.2022

STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞINA
(Sektörler ve Kamu Yatırımları Genel Müdürlüğü)
Yücetepe / ANKARA

Adalet Bakanlığı çağrısı ile, Ankara'da 18 Kasım 2021 tarihinde 7 Bakanlık ve 32 Devlet Üniversitesi Yöneticileri katılımıyla açılışı yapılan "İnsan Hakları, Şiddetle Sivil Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Projesi" faaliyetleri 25 pilot ilde devam etmektedir.

On Birinci Kalkınma Planı, İnsan Hakları Eylem Planı ve Cumhurbaşkanlığı 2021/9 Genelgesi hükümleri gereğince yürütülen çalışmaların 81 ilimize yaygınlaştırılması aşamasına geçiş toplantısının Gençlik ve Spor Bakanımız Dr. Mehmet Muharrem KASAPOĞLU, 7 Bakanlıktan Genel Müdürlerimiz, 26 ilden Vali ve Üniversite Rektörlerinin katılımıyla 23 Mayıs 2022 günü gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Manisa Valiliği'nin destekleri ve Üniversitemiz ev sahipliğinde Manisa ilimizde gerçekleştirilecek olan söz konusu toplantıya Kurumunuz Genel Müdürü ya da uygun görülen bir temsilcinin katılımlarının sağlanması hususunda gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ahmet ATAÇ
Rektör

Ek: İletişim ve Bilgilendirme (1 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSF8SAD546 Pin Kodu :59532

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=4049&eD=BSF8SAD546&eS=297267>

Adres:Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Yerleşkesi 45140 - Yunusemre/Manisa

Telefon:(0236) 2011037 Faks:(0 236) 2372442

Elektronik Ağ:www.mcbu.edu.tr

Kep Adresi:celalbayeruniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ayça Kahraman

Unvanı: Şef

Tel No: 0 2362011037

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü

Sayı : E-46814609-641.01-119772928

19.11.2024

Konu : İnsan Hakları Eylem Planı

SOFYA EĞİTİM MÜŞAVİRLİĞİNE

İnsan Hakları Eylem Planı gereği, Adalet Bakanlığı HEGEM Vakfı ortaklığı ve 27 Devlet Üniversitesi iş birliğiyle 2022 yılında başlatılan "İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Projesi" pilot çalışmaları 2024 yılında tamamlanmış; faaliyetlerin ulusal ve uluslararası ekseninde ve tüm kurumlar düzeyinde Anadolu Üniversitesi koordinesinde devam etmesine karar verilmiştir.

"İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Etkin Saha Aktörleri Yetiştirilmesi 2024-34 Projesi" "Yeminli Sosyal Arabuluculuk" ve "Yeminli Şiddet Önleme Danışmanlığı" sertifika programları Anadolu Üniversitesi SEM Müdürlüğünce öncelikli olarak protokollü kurum/kuruluşların ihtiyaçlarına göre planlanarak sistematik bir şekilde devam edecektir.

Uluslararası ekseninde proje faaliyetlerinden Bulgaristan nezdinde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları açısından ilgili kuruluş ve kişilerinin yararlanmasına karar verilmiştir. Bu bağlamda faaliyet planlama ve koordine işleri Anadolu Üniversitesi Bulgaristan / Sofya Bürosunca yürütülecektir.

Sertifika program başvuruları katılımcının; Ad-Soyad, Mail, T.C., Telefonu, Görev yeri bilgileri bulunacak şekilde, katılımcı toplu listeleri Excel dosyası olarak Anadolu Üniversitesi Sofya Bürosu'na toplu olarak gönderilecektir. Bu sertifika programına özel olmak üzere, katılımcılarından eğitim ücreti alınmayacaktır.

Sertifika programları sınavlar dahil online olacak; programları başarı ile bitiren katılımcıların sonuç listeleri ilgili kurumlarına resmi yazı ile gönderilecektir. Başarılı olan katılımcılar eğer talepte bulunurlarsa adlarına ıslak imzalı başarı belgesi düzenlenecek, konu bağlamında yapacakları 1500 TL ödeme sonrasında iki ay içinde mezuniyet belgeleri kargo ile kurumlarına/kendilerine ulaştırılacaktır.

Sertifika programlarıyla ilgili yönerge ve bilgi dosyaları yazımız ekinde sunulmuş olup proje faaliyetleri hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyenler **sem.anadolu.edu.tr** ve **hegemvakfi.org.tr** sitelerine başvurulabilirler.

Kamu yararı adına hazırlanmış olan bu organizasyondan yararlanabilmeleri ve katılımlarının sağlanabilmesi için bu yazının ekleriyle birlikte olmak üzere ilgili Bakanlık Birim yönetimlerine ivedilikle tebliği, katılımcıların toplu listelerinin usule uygun olarak Anadolu Üniversitesi Sofya Bürosu'na 22 Ocak 2025 tarihine kadar ulaştırılması büyük önem arz etmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Fethi Fahri KAYA

Bakan a.

Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürü

Ek: Proje (14 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: BF64B849-E250-4BF8-9F41-A3936CB5FF73

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

ATATÜRK BULVARI NO:98 KAT:6/CBAKANLIKLAR / ANKARA

Kep Adresi: meb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Dursun UYSAL

Şef

Telefon No:(312) 413 16 98

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

11. ve 12. Kalkınma Planı ve İnsan Hakları Eylem Planı gereği

Adalet Bakanlığı- HEGEM Vakfı ortaklığı ile başlatılan,

**“İNSAN HAKLARI, ŞİDDET ÖNLEME VE SOSYAL ARABULUCULUK BİLİNCİNİ
GÜÇLENDİRİCİ ETKİN SAHA AKTÖRLERİ YETİŞTİRİLMESİ PROJESİ: 2021-2034”**

“YEMİNLİ SOSYAL ARABULUCULUK” EĞİTİM, AKREDİTASYON VE UYGULAMA YÖNERGESİ

1. BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1. Bu yönergenin amacı; **Yeminli Sosyal Arabulucu, İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanı** aktörlerin yetiştirilmesi ile, sicil/tasnif süreçlerine ait iş ve işlemleri tanımlamaktır.

Kapsam

Madde 2. Yönerge; **Yeminli Sosyal Arabuluculuk** ve benzeri sertifika programlarını yetkili koordinatör üniversiteler üzerinden yetiştirilmesinin sağlanması, ilgili eğitimleri başarı ile bitiren katılımcıların tasnif/sicil işlemlerine ait hükümleri kapsar.

Dayanak

Madde 3. Bu yönerge; İlgili Resmi Mevzuat, HEGEM Vakfı Senedi, Adalet Bakanlığı’nın, Bakanlıklara, YÖK ve Üniversitelere gönderdiği E-60374460-045.02.70/32289 sayılı yazısı, Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı 06 01 2022 tarihli iş birliği protokolü belgesi, KGK Kuruluş Belgesi; HEGEM Vakfı Kurulları ilgili proje kararları esas alınarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR

Madde 4. Bu yönergede geçen;

- Bakanlık: Adalet Bakanlığı’nı,
- Vakıf: Şiddetle Mücadele Vakfı’nı,
- KGK: Küresel Gazeteciler Konseyi’ni,
- Proje Kurulu: Vakıf organı olan ilgili kurulu,
- Akademi: Sosyal Arabuluculuk ve Danışmanlık Akademisi’ni,
- Akreditasyon: Sertifika belgelendirme, yürütme süreçlerini ifade eder.

2. BÖLÜM

Sertifika Programlarının Faaliyet Usul ve Esasları

Madde 5. Proje sertifika programları “Dayanak” belge tanımlarına göre;

- a) Sertifika programları saha resmi yazıları Adalet Bakanlığı, diğer ilgili Bakanlıklar, Resmi Kurumlar, (Valilik, Kaymakamlık, Başsavcılık, Yerel Yönetimler vb.) Paydaş Üniversite Rektörlük Makamları ve Vakıf Yönetimi tarafından yazılır.
- b) **Vakıf**; yürütme ve koordinasyon işleri, öğretim elemanı (akademisyen) temini, sertifika programlarının tasarımı/üretimi ve kurullarca “onay” işlerini yürütür.
- c) Sertifika Programları eğitim sürecinin yetki ve sorumluluğu koordinatör üniversitelere ait olacak, **Koordinatör Üniversite** sertifika programlarının ilanı/resmi yazı, kayıtlar, katılımcılara ders ve materyallerin sunumu, sınavlar ve başarı belgelerini düzenlenip katılımcılarla ve Proje Yönetim Kurulu ile paylaşılması işlemlerinden sorumlu olacak,
- d) **“Arabuluculuk” (bütün dünya ülkelerinde olduğu gibi) ayrı bir meslek değildir.** “Arabuluculuk” geliştirilmiş özel bir beceridir; tercihe dayalı ek bir iştir. Ülkemiz ve bu proje sistematigi için de her tür arabuluculuk türünü böyle anlamlandırmak gerekir. Sertifika programları organizasyonlarına Üniversiteler üzerinden katılarak başarılı olanlar isterlerse sicil sistemine başvurabilir; sicil kaydı alanlar (Hukuk Uyuşmazlıkları hariç) sosyal hayat alanlarında oluşturulacak değişik **“Yeminli Sosyal Arabuluculuk Uygulama Yapıları”** içinde faaliyette bulunabilirler.

3. BÖLÜM

Sertifika Program Türleri ve Kredi/Ders Süreleri

Madde 6. Programda yer alan sertifika programları ve süreleri şöyledir;

- a) Temel Yeminli Sosyal Arabuluculuk (120 ders saati)
- b) İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanlığı (120 ders saati)
- c) Kentsel/Yerel Sosyal Arabuluculuk (120 ders saati)
- d) Okul Merkezli Sosyal Arabuluculuk (120 ders saati)
- e) İş Hayatında Sosyal Arabuluculuk (120 ders saati)
- f) Aile Temelli İleri Arabuluculuk (250 ders saati)
- g) İleri Müzakere ve Arabuluculuk (400 ders saati)
- h) Kurum İçi Sosyal Arabuluculuk (Özel/Resmi kurumların talebine göre özel süreli)

4. BÖLÜM

Sosyal Arabuluculuk Mezuniyet, Tasnif/Sicil ve Yetki Süreci

Madde 7. Katılımcılar için “Yetkili Sosyal Arabulucu” olma esasları:

- a) Yetkilendirilmiş koordinatör Üniversite biriminde açılan “Yeminli Sosyal Arabuluculuk” sertifika programına katılmak ve yapılacak sınavları başarı ile bitirmek.
- b) Sosyal Arabuluculuk Sicil Kaydı için (**Proje Kurulu üyeliği, Yasal Yetkili temsilcilik**) formlarını doldurarak yazılı başvuruda bulunmak.
- c) “Proje Kurulu” üyelik ücreti **5,000 TL**’dir; ancak, sadece **kurucu üyeler** (2025 yılında) istisnai olmak üzere 2,200 TL ödeme yapacaklardır. Üyelik giriş ücreti bir kereye mahsus alınır. Sonraki yıllarda, yeni başvurular için üyelik ücreti yeniden belirlenir.
- d) **“Yetkili/Yeminli Sosyal Arabulucu”** olarak tasnif/sicil sisteminde yer alabilmek için, bu maddenin ilk üç bendindeki şartların yerine getirilmesi zorunludur.

Madde 8. Yetki Belgelerinin Düzenlenmesi:

- a) “Yeminli Sosyal Arabulucu”, “Yeminli İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanı” yetki belgesi hak edişleri Proje Kurulu tarafından belirlenir.
- b) “Yeminli Sosyal Arabulucu” olmayı hak edenler, sicil defterine işlenir,
- c) “Yeminli Sosyal Arabulucu” olmayı hak edenlere, yasal yetki belgeleri **üç imzalı** olarak düzenlenir ve PDF olarak E-Mail adreslerine gönderilir.
- d) Proje Kurulu Üyesi ve temsilci olarak sicil sisteminde yer almayı hak edenlerin tasnif ve sicil işlemleri Vakıf tarafından düzenlenir.

5. BÖLÜM

Yerelde Sosyal Arabuluculuk Uygulama Yapıları ve Süreci

Madde 9. Resmî kurumların iş alanlarında “Yeminli Sosyal Arabuluculuk”, “İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanlığı” faaliyetleri, ilgili Bakanlıkların mevzuat/normlarına göre şekillenecektir. (Kurum içi arabuluculuk yapıları oluşabilir ve Sosyal Arabuluculuk Koordinasyon Merkezi uzmanlarından yararlanılabilir.)

Madde 10. Ülke düzeyinde (illerde/büyük ilçelerde) **“Vakıf Şubesi”** statüsünde **“Yeminli Sosyal Arabuluculuk Merkezleri”** kurulacak; organizasyonlar/hizmetler merkezler üzerinden, Vakıflar mevzuatına göre yürütülecektir. Başlangıçta (2026-2027 yıllarında) 81 ilde ve nüfusu 100 bini aşan ilçe alanlarında olmak üzere ülke düzeyinde 243 Yeminli Sosyal Arabuluculuk Merkezi açılması öngörülmektedir. Bu sayıya kurumların kendi iç yapılarında oluşturacakları Yeminli Sosyal Arabuluculuk yapıları dahil değildir.

Madde 11. Kurulu şubeler, Vakıflar Kanunu Mevzuatı esaslarına göre yapılacaktır; yerelin ve günün koşullarına göre hizmet usullerini, iş ve işlem maliyetlerini belirlemede yetkili olacaklardır. Şubelerin hizmet alanlarının oluşturulması, etkin tanıtımları hususlarında KGK, HEGEM arasında imzalanan 2026 tarihli sözleşme hükümlerine göre hareket edilecektir. Genel prensip olarak şubelerin faaliyetleri üzerinden sağlanan gelirlerin kullanım hakkı %80 oranında hizmet üreten Şubenin olacak, geriye kalan kısmın kullanım hakkı %10 KGK’nin, %10’nu Vakfın olacaktır.

Madde 12. Sosyal Arabuluculuk yürütme ve hizmet faaliyetleri kapsamında **“Uluslararası Çevrimiçi DANIŞ 11”** sistemi yürürlüğe konacak; sistem üzerinden uzman aktörlerle **“Müzakere, Sosyal Arabuluculuk ve Danışma”** hizmetleri verilecektir. **“DANIŞ 11”** hizmet yapısının/modelinin faaliyet esasları ayrı bir yönerge ile düzenlenecektir.

Madde 13. “Sahada proje Yürütme/Koordinasyon” yetkisi, illerde/ilçelerde talep ve uygun olmalarına göre, “Mülki Amirlikler”, “Denetimli Serbestlik Müdürlükleri”, “Halk Eğitim Merkezi Müdürlükleri”, “Yerel Yönetimler”, “Okul Müdürlükleri” ve benzeri resmi/özel yapılar üzerinden verilebilecektir. Yasal Şube yetkisi herhangi kurum/kuruluşa bağlı olmaksızın “Sicil Kaydı” sahibi, yetkili/temsilci üyelerimiz tarafından da kullanılabilir.

Madde 14. Pilot çalışmaları (2021-2026) belli iller ekseninde başlatılan, “İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirme” projesinde “Yeminli Sosyal Arabulucu”, “Yeminli İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanı” olmak isteğe bağlı olarak planlanmıştır. Resmi Üst Politika Belgeleri ve bağlı olarak Bakanlık Stratejik Eylem Planları, Cumhurbaşkanlığı ve Bakanlık Genelgeleri proje sürecini ve hizmet normlarının yapısını şekillendirecektir.

Madde 15. Yukarıda (14. Madde) anlatıldığı üzere; Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı, Üniversiteler ve diğer paydaş kurumlarla yürütülmekte olan bu proje aslında bir sosyal politika icraatıdır ve **Devlet Kurumları sorumluluğundadır.** Bu bakımdan sertifika programlarından mezun olan katılımcıların **görevlendirme** ya da iş görmeleriyle ilgili, **sertifika eğitimlerini veren Üniversiteler ve projeyi koordine eden HEGEM Vakfı kendi hizmet yapıları ve organizasyonları dışında hiçbir sorumluluk taşımaz.**

6. BÖLÜM

Sosyal Arabuluculukta Evrensel İlkeler ve Etik Kurallar

Madde 16. Arabuluculuk doğal, doğrudan ve rızaya dayalı adalet yöntemidir. Hiç kimse, sosyal arabuluculuk hizmetlerinden yararlanma hakkından mahrum edilemez. Önleyici rehberlik, koruyucu hukuk ve onarıcı adalet içeren hizmet yapı ve yöntemleri, öncelikle şiddetin daha ortaya çıkmadan önlenmesini, müzakere ve arabuluculuk kültürünün yaygınlaştırılmasını gerektirir. Yürütülen projenin temel amacı, bu gerekliliğin acilen hayata geçirilmesine katkı vermek, öncülük etmektir.

Madde 17. “Sosyal Arabulucular”, “İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanları” şu evrensel ilkelere ve etik kurallara uymakla yükümlüdürler:

a) Tarafsızlık, **b)** Bilimsellik, **c)** Gizlilik, **d)** Gönüllülük, **e)** İnsanilik, **f)** Objektiflik, **g)** Adaletlilik, **h)** Toplumsallık, **i)** İnsan Hakları odaklılık.

(Akreditasyon sürecine girmek isteyen “Arabulucu” ve “Danışman” adayları, başvuru belgeleriyle birlikte YEMİN FORMU sunmak zorundadırlar.)

7. BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Madde 18. “İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Projesi” faaliyetleri “HEGEM Vakfı Yönetim Kurulu” tarafından yönetilecek; proje saha çalışmaları, illerdeki resmi şubelerimiz ve kanuni temsilcilerimizle yürütülecektir. Proje Yönetim Kurulu kararlarına bağlı olarak, illerde/ilçelerde kurulacak olan hizmet yapıları/birimleri yerelde katılacak olan paydaş kurum kuruluşların birlikteliği ile şekillenecek, güçlenecektir.

Madde 19. Sosyal Arabuluculuk hizmet yapı ve standartlarının kontrol ihtiyacına yönelik Vakıf Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilecek bir “Akreditasyon Kurulu” oluşturulacak ve bu üst kurulca TÜRKAK ve Avrupa Kalite Teşkilatı TS EN ISO/IEC 17024 Standartlarıyla uyumlu olmak üzere **yapılanma ve yürütme yönergesi** hazırlanacaktır.

Madde 20. Sertifika programları 2026 yılı genel değer belirlemesi şöyledir:

400 ders saat süreli İLERİ ARABULUCULUK için: 40.000 TL

250 ders saati süreli İLERİ ARABULUCULUK için: 30.000 TL

120 ders saati süreli TEMEL SOSYAL ARABULUCULUK için: 20.000 TL

120 ders saati süreli İNSAN HAKLARI VE ŞİDDET ÖNLEME DANIŞMANLIĞI için: 10.000 TL

(Kamu çalışanları ve iş birliği yapılan paydaş kurumlar için istisnalar saklıdır.)

Madde 21. Proje bağlamında açılan sertifika program katılımcıları kayıt yaptırdıkları yetkili Üniversitelerin yasal mevzuatına tabidir. Sertifika program normlarının ilanı; başvuruların kabulü, materyallere erişim, sınav uygulamaları ve belgelendirme iş ve işlemleri “Koordinatör Üniversite” yönetiminin yetki ve sorumluluğundadır.

Madde 22. Sertifika programları, proje kurullarınca onaylanmış eser ve materyallerinden olmak üzere, farklı tür ve özelliklerde (ders saat süresi yönünden, seçilen eserler yönünden) ilgili kurum/kuruluş taleplerine göre özelleştirilmiş haliyle uygulanabilir. Programlar, istek üzerine sadece katılım belgesi (Vakıf kurullarınca) verilmek üzere düzenlenebilir.

Madde 23. İŞBU YÖNERGE, dört sahife ve yirmi üç maddeden ibaret olup; onaylanma tarihinden başlamak üzere HEGEM Vakfı Genel Başkanı tarafından yürütülür.

Onay tarihi: 09 09 2026

Şiddetle mücadelede yeni dönem: “Sosyal Arabuluculuk” sahaya iniyor.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz başkanlığında Ankara’da yapılan toplantıda, şiddet ve suçla mücadele kapsamında sosyal arabuluculuk temelli yeni yol haritası belirlendi.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz başkanlığında Ankara’da gerçekleştirilen kritik toplantıda, şiddet ve suçla mücadelede uygulanacak yeni model ele alındı. İnsan Hakları Eylem Planı kapsamında yürütülen çalışmalar doğrultusunda, “**yeminli sosyal arabuluculuk**” hizmetlerinin kamu alanlarında yaygınlaştırılması hedefi öne çıktı.

Pilot dönem tamamlandı

Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı ve 27 devlet üniversitesi iş birliğiyle yürütülen **“İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Etkin Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Projesi 2023-2034”** kapsamında düzenlenen sertifika program pilot çalışmalarının 2025 yılı sonu itibarıyla tamamlandığı açıklandı.

Küllüye’de kritik toplantı

Ankara’da Cumhurbaşkanlığı Küllüyesi’nde yapılan toplantıda, bakanlıkların sosyal arabuluculuk hizmetlerinden nasıl yararlanacağı masaya yatırıldı. Toplantıya; HEGEM Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet ERSOY, HEGEM Vakfı Kurucusu ve Genel Başkanı Âdem SOLAK, TBMM Akran Zorbalığı Komisyonu Başkanı Yıldız KONAL SÜSLÜ, İçişleri Bakanlığı Muhtarlardan Sorumlu Daire Başkanı Suna ÜSTÜNER, Prof. Dr. Mustafa Keskin, Bağımsız Arabulucular Derneği Kurucusu Av. Arb. Dursun YASSIKAYA ve DOSTEL Başkanı Av. Arb. Meltem TEMURER katıldı.

“OKUL MERKEZLİ SOSYAL ARABULUCULUK MODELİ” ÖNE ÇIKTI

Toplantıda, TBMM Akran Zorbalığı Komisyonu raporunda yer alan öneriler doğrultusunda “Okul Merkezli Arabuluculuk” modelinin tüm eğitim-öğretim alanlarında acilen hayata geçirilmesi gerektiği vurgulandı. Ayrıca aile eksenli yeminli sosyal arabuluculuk, iş hayatında sosyal arabuluculuk ve kampüs arabuluculuğu modellerinin yaygınlaştırılması konuları ele alındı.

11 BİN SAHA AKTÖRÜ YETİŞTİRİLDİ

Projenin hazırlık sürecinde geliştirilen 120 saatlik sertifikalı eğitim programları kapsamında, yetkilendirilmiş üniversiteler aracılığıyla 11 bin saha aktörü eğitim aldı. Bu süreçte 855 uzman, Sosyal Arabuluculuk Sicil Sistemi'ne kayıt yaptırarak yasal temsilcilik hakkı kazandı. Türkiye genelinde 44 Yeminli Sosyal Arabuluculuk Merkezi kuruldu.

81 İL VE BÜYÜK İLÇELER HEDEFE

Sosyal arabuluculuk sicil sistemi ve uygulama yapılarının Vakıflar Kanunu çerçevesinde oluşturulduğu belirtilirken, 2026 yılı içinde 81 il ile nüfusu 100 bini aşan tüm ilçelerde Yeminli Sosyal Arabuluculuk Merkezlerinin kurulmasına karar verildi.

GÖNÜLLÜLÜK ESASLI BAŞLADI

Projede görev alan yeminli sosyal arabulucular ve insan hakları danışmanlarının büyük bölümünün kamusal alanda çalışma deneyimi bulunan kişilerden oluştuğu ifade edildi. Üniversiteler üzerinden yürütülen sertifika programlarına katılımın gönüllülük esasına dayandığı, en yüksek katılımın ise Millî Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve üniversite çalışanlarından sağlandığı kaydedildi.

SOSYAL HAYATIN HER ALANINDA UYGULANACAK

Proje kapsamında HEGEM Vakfı'nın bugüne kadar üniversiteler, valilikler, başsavcılıklar ve sivil toplum kuruluşlarıyla uzun vadeli iş birliği protokolleri imzaladığı belirtildi. Kurulacak Yeminli Sosyal Arabuluculuk Merkezlerinin; aile, işyeri, resmi/özel kurumlar, mahalle ve site gibi alanlarda yaşanan sorunların idari veya adli sürece taşınmadan dostane yollarla çözümüne katkı sunması hedefleniyor.

Sunulacak yeminli sosyal arabuluculuk hizmetlerinden özel sektör ve bireylerin yararlanmasına yönelik usul ve esasların hazır olduğu, kamu kurumlarının ise ilgili bakanlıkların belirleyeceği çerçevede bu hizmetlerden faydalanacağı bildirildi.

(Yeminli Sosyal Arabuluculuk **Kampüs Modeli** olarak 2024-25 Öğretim Yılında Dicle Üniversitesi'nde hayata geçirildi. Üniversite Senatosu Kararı ile kurulan "Yeminli Sosyal Arabuluculuk Koordinatörlüğü" koordinesinde anlaşmazlıklar soruşturma öncesi sosyal arabuluculuk yöntemiyle ele alındı. Bir yıllık uygulama sonucunda tüm Dicle Üniversitesi birimlerinde idari soruşturmalarda önceki yıllara göre yaklaşık yüzde 90 azalma olduğu görüldü. Kampüs Arabuluculuk Model uygulama süreci, YÖK Akreditasyon Komisyonu tarafından değerlendirmelere esas alındı ve Dicle Üniversitesi Türkiye'de Yeminli Sosyal Arabuluculuk Modeli uygulayan ve pozitif puan alan ilk üniversite olarak YÖK Sistemi kayıtlarına geçmiş oldu.)